

Naročnina
Dnevna izdaja
za tri mesece 45 Din
za šest mesecev 150 Din
za leto 300 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugi
slavi 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1. stopnja, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 20, večji oglas
nad 45 mm v širini
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vredniti po 10 Din
p. Pr. večer g.
naročilo popust
Izide ob 4 zbiraj
razen podelila in
dneva po preizku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nevrnjeni
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 v Celovcu
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inštalacijo, Sarajeva št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Dežela brez Boga

Pred našimi očmi se odigrava strašna tragedija največjega slovanskega naroda, nad katerim skuša boljševizem zgraditi državo brez Boga, ustvariti red v državi brez desetih božjih zapovedi in ustanoviti novo kulturo brez vere v dušo in posmrtnost. Boj, ki ga vodi sovjeti, ne izvira le iz sovraštva do svetih podob in spomenikov. Osnova sovjetskega početja je, mogli bi reči filozofska. Je to najbolj brutalen materialistični svetovni nazor, ki zanika vse znake krščanske preteklosti, ki zanika vse osnove, ki v človeškem življenju odmerjajo duševnosti prednost pred snovnostjo: skratka, boljševizem hoče iztrebiti vse ideje in vso religioznost, ki je stvorila tekmo dveh tisočletij krščanske kulture.

Kmalu po boljševiškem prevratu meseca novembra 1. 1917., so ruski komunisti v januarju 1918. leta izdali verski zakon, ki določa ločitev cerkve in države, a zagotavlja popolno versko svobodo vsem veroizpovedanjem: »Cerkve je popolnoma svobodna in vsak državljan se more priznavati h katerikoli religiji.« Toda že leta 1922. so izpeli cerkve in država ni več skrivala sovraštva do vere. 8. aprila 1929. leta pa je izšel nov verski zakon, ki je preklinal vse prejšnje določbe glede verske svobode in s katerim se je začel dobro premišljen, uničevalni boj zoper vsako vero.

Prepovedan je vsak, verski pouk otrok, prepovedana je vsaka cerkvena dobrodelnost. Ne samo pravoslavna cerkev, ampak tudi 7 milijonov rimskih katoličanov, ki bivajo na ruskem ozemlju, je bilo s tem ukazom bistveno prizadetih. Sv. maša in zakramenti se dan za dnem po javnih ulicah sramote s satanski orizijami, po melodijah starih, udomačenih cerkvenih napevov se prepevajo bogokletne in brezbožne pesmi. Kino, radio, gledališče in vsa državna uprava je v službi razkristjanjanja ruskega naroda. V zadnjih treh mesecih je bilo porušeni ali zaprti 200 sinagog in mošej in 980 krščanskih cerkva. Nekatere so porabili za kino, gledališče, trgovine, za klubove prostora, organizacije brezbožnikov itd. Izdali so zakon, ki po letu 1931. prepoveduje vsako novo zgradbo v bogoslužne namene. »Brezbožniki v svojem glasilu izjavljajo, da ne bo več dolgo, ko bodo vse cerkve porušene ali zaprte, vsi zvonovi raztopljeni in po vsej Rusiji ne bo nobene ikone in nobene svete podobe. Več kakor 1500 škofov, duhovnikov in redovnikov je bilo pomorjenih in nikdo ne ve, koliko jih še danes polagoma umira po ječah ali v strašnem sibirskem pregnanstvu.

To je podoba sodobne Rusije. Narod brez nedelje, otroci brez božiča. Pretekli božič je bilo prepovedano celo nedolžno božično drevo.

Najhuje je v tem brezbožnem vrtincu prizadeta mladina, ki dozoreva brez vsake moralne vzgoje. Znana je izjava prejšnjega prosvetnega komisarja Lunačarskega: »Z zadovoljstvom sem čital v časopisju emigrantov, da hoče znani kulturni sadist Lunačarski ruskim otrokom vzeti vero. Z zadovoljstvom izjavljam, da hočem res prav na sadističen način izrjaviti verski plevel iz naših polj in vrtov.«

Brezbožna vzgoja rodi že tudi sadove. Obiskovalci Rusije pripovedujejo, da so kljub verskemu preganjanju cerkve še vedno polne vernikov, a nikjer ni več videti otrok v cerkvi, ker se starši ne upajo, povesti jih v svetlišče. Tej moralni revščini ruske mladine se pridružuje še materialna. Po izjavi Leninove vođe je v Rusiji sedem do osem milijonov otrok brez strehe in le 80.000 so jih boljševiki spravili v azile. Mladina se potika okrog brez nadzorstva in dorašča v banditstvo. Kar jih je že odraslo, sestavljajo bojne kolone, ki rušijo cerkve in sežigajo svete podobe. Zadnji sledovi domačega družinskega življenja so izbrisani, zakon in družina sta padla nižje kot pri kakem afrikanskem divjaškem plemenu. Med zakonskim in nezakonskim materinstvom ni nobene razlike, zamoritev novorojenega življenja je nekaznjivo. Umirajoči so brez duhovnika in brez verske tolažbe.

Tako izgleda proslavljeno načelo: vera je zaslepa stvar, kakor hitro njega zastopniki zadobe moč in bič v roke, da ga morejo v dejanju izvajati!

Kakšno stališče bodo zavzeli drugi narodi Evrope napram tej strašni tragediji boljševiške državniške mrdrosti? Ali bodo noreli brezskrbno naprej v predpusni omotici in se lahkomisljivo izgovarjali: Kdo me je postavil za varuha mojega brata? Ali pa bodo gospodarske koristi, ki jih imajo od Rusije, pred-

Po tržaškem atentatu

Urednik Neri umrl - Priprave na svečan pogreb - Stroga kontrola nad polniki na meji

Trst, 13. februarja. D. Urednik Neri, ki je bil pri bombnem atentatu na »Popolo di Trieste« težko ranjen, je bil včeraj po prvi amputaciji ponovno operiran, da mu odstranijo še nekatere drobce granat. Dočim je prva amputacija srečno uspela, je druga operacija povzročila bolnikovo smrt. Truplo bodo najprej položili na oder v uredništvu lista na mestu, kjer je bil ranjen. Zvečer pa bodo truplo prepeljali v veliko dvorano fašističnega doma. Jutri popoldne bo slovesen pogreb. Pokopali pa ga bodo v rojstnem mestu Anconu.

Trst, 13. febr. r. Po težki operaciji je glavni urednik »Popolo di Trieste« Ugo Neri kot žrtve tržaškega atentata na posledicah dobljenin ran danes umrl.

Sinoči se je stanje urednika »Popolo di Trieste« toliko poslabšalo, da so njegovi zdravniki ob 10 zvečer prepovedali vsak obisk ter odstranili iz njegove sobe drugo žrtev atentata Misorijs. Edino Nerijev oče je smel ostati pri svojem sinu. Nekoliko po polnoči je zapadel Neri v agonijo in je ob dveh umrl.

Danes više v Trstu črne zastave. Fašisti se pripravljajo na svečan pogreb. Pri tej priliki pridejo v Trst zastopniki vseh fašističnih organizacij iz vse Julijeke Benečije in Italije.

Nova navodila za banske in občinske proračune

Prenos dohodkov državnih davščin na banovine

Belgrad, 13. februarja. s. Finančno ministrstvo je pripravilo nova navodila za sestavo banskih in občinskih samoupravnih proračunov. Dočim so občine doslej smele sklepati doklade na direktne davke v različnih odstotkih, se zdi, da mislijo v finančnem ministru uveljaviti načelo, da smejo biti občinske doklade po odstotkih enake za vse vrste direktnih davkov.

Proračun celjske občine je bil radi tega vrnjen in se bo enako zgodilo vsem onim občinam, ki bodo diferencirale doklade na direktne davke.

Belgrad, 13. februarja. s. Kakor čujemo, se bo v kratkem vršila konferenca vseh ban-

Trst, 13. febr. r. V teku včerajšnjega dne je tržaška kvestura nadaljevala z intenzivno preiskavo, ki pa ni prinesla nobenih pozitivnih rezultatov. Vrše se množestvilne aretacije.

Tudi na meji so italijanske oblasti uvedle mnogo strožjo kontrolo nad potniki, da ne bi krivci pobegnili preko meje. Šef tržaške kvesture Porro je posetil danes uredništvo »Popolo di Trieste«. Sprejeli so ga vsi člani uredništva ter ves tiskarški personal. Policijski prefekt je pri tej priliki govoril ter se zahvalil v imenu predsednika vlade Mussolinija za hrabro delo lista. Obenem je vsem nastavljenecem obljubil, da bo vsak predstavljen Duceju.

Rim, 13. febr. D. Mussolini je razpisal nagrado 100.000 lir za onega, ki bi razkrinkal tržaškega atentatorja na »Popolo di Trieste«. Rimski listi samo na kratko omenjajo obe interpelaciji fašističnega poslanca Coselshega, ne objavljajo pa besedila. Tržaški škof msgr. Fogar je nocoj sporočil, da je papež Pij XI. časnika Neriju ob uri njegove junaške kršč. smrti podelil apostolski blagoslov. V znak žalosti so v Trstu razobešene žalne zastave in odpovedane vse javne zabave. Iz Rima je došel v Trst generalni inspektor italijanske varnostne službe in bo osebno vodil poizvedovanja.

nov radi sestave banskih proračunov. Nekatere banske uprave so selavile tako visoke proračune, da je njihovo kritje težko oziroma bi ti proračuni prinesli narodu velika bremena. Finančno ministrstvo je sicer že izdalo potrebna navodila, vendar pa bodo na tej konferenci izdelani še podrobni načrti, da bi bila bremena čim manjša in da bi se banski proračuni prilagodili osnovni liniji vladne politike, to je čim manjši obremenitvi ljudstva in največji štednji. S tem v zvezi se bo odločalo glede prenosa dohodkov državnih davščin na banovine, v kolikor so one prevzele razne delokroge državne uprave.

Dr. Juvan v Belgradu

Belgrad, 13. februarja. s. Semkaj je prisel mariborski župan dr. Juvan, da intervenira v zadevah mariborske občine in je imel tekmo današnjega dneva daljša posvetovanja z merodajnimi činitelji.

Nova klinika v Zagrebu

Zagreb, 13. febr. r. Danes zjutraj se je vrnil iz Belgrada zastopnik medicinske fakultete dr. Durst. Pri tej priliki je dal izjavo, v kateri pravi, da so ministri ob zadnjem posetu v Zagrebu pregledali medicinsko fakulteto ter se sporazumeli za dovolitev kredita za gradbo nove bolnice in klinike. Sedaj so ti pregovori v splošnem končani. Novo zgrajena klinika bo imela 360 postelj. Ministrstvo je dovolilo za zgradbo klinike 35 milijonov dinarjev. Nova bolnica bo imela 550 postelj, tako da bo teh vsega skupaj 910.

Posredovanje župana dr. Srkulja

Belgrad, 13. februarja. s. Zagrebški župan, ki se mudi v Belgradu kot predsednik zveze jugoslovanskih mest, je imel danes posvetovanje s finančnim ministrom radi vprašanju, ki se tičejo avtonomnih mest sploh in specialno radi trošarin na vino. Stališče avtonomnih mest je, da naj se jim pusti možnost svobodne določitve višine trošarin na vino. Kakor izveemo, bo interpelacija zagrebškega župana najbrže uspešna.

Zagrebški mestni župan dr. Srkulj je danes obiskal pomočnika notranjega ministra in je bil sprejet tudi od g. ministra Frangeša. Razgovorjal se je o odkupu nadškofovskih posestev na Kaptolu.

Belgrad, 13. februarja. s. Zagrebški župan dr. Srkulj je bil danes sprejet v avdienco pri kralju.

postavili vsem moralnim in kulturnim vrednotam civiliziranega sveta ter odprli za ceno ruskega bakra in petroleja boljševiški kulturi vrata v Evropo? Le tedaj, ko bi nad Evropo obupali, bi mogli kaj takega verjeti. Danes bi bilo pač težko koga najti, ki ne bi v boljševizmu zrl usodnega vprašanja za vso Evropo in za ves civiliziran svet.

Ze pred leti se je papež obrnil na vlade, naj kot predpogoj priznanja sovjetov zahtevajo spoštovanje svobode vesti in svobodo bogočastja za vse religije. Od tedaj je preteklo nekaj let. Evropske države so obnovile diplomatske odnose s sovjeti, toda brez tega pri- drška. Sovjeti pa so nadaljevali s svojo propagando, ki danes ne ogroža le družbe, ampak je zrevolucionirala neštete duhove.

Pred nekaj dnevi je papež zopet spregovoril odločilno besedo. Njegov protest nima političnega ozadja, temveč se giblje strogo v

duhovnih mejah. Osebo bo bral slovesno sveto mašo pri sv. Petru 19. marca »za ljubljene ruski narod«. Papež vabi vse katoliške škofo in vse katoličane celega sveta, naj bodo ta dan z njim v molitvi združeni. Poziv svetega očeta gotovo ne bo preslišan. Obstaja celo upanje in zelo verjetno je, da bo ves krščanski svet odgovoril povabilu sv. očeta in da ne bodo samo rimo-katoliki, ki mu bodo sledili. Vsi, katerim je skrb za bodočnost človečanstva, vsi, kateri priznavajo prvenstvo duhovnosti pred materializmom, bodo ta dan notranje zedinjeni z vatikansko daritvijo. Vsakemu narodu je svobodno, da se vlada po svoje, to se razume. Toda so načini vladanja, ki ponižujejo in sramote vse človeštvo. Človeštvo ima tudi svojo vest in je upravičeno, da nastopa proti onim, ki jo žalijo. Krščanska kultura ne sme propasti v boljševistični nekulturi!

General Sarkotič in naše katoličanstvo

Na Dunaju živi stari avstrijski oficir, gen. Sarkotič, ki je rodom Hrvat, a avstr. državljan, kateremu se je ob zlomu stare Avstrije radi njegovega habsburgovsko-monarhističnega mišljenja zdelo primernejše, da ne pride v Jugoslavijo, temveč da ostane med enakomislečimi — sicer maloštevilnimi — dunajskimi krogi. Stari gospod je iz vsega početka kazal ostro nerazpoloženje proti naši državi in takoj začel obširno propagando zoper njen obstoj v nekaterih monarhističnih dunajskih listih. Toda čim je postajalo bolj in bolj jasno, da upanje na restavracijo Habsburžanov ni drugega kot prazne sanje, Sarkotič vendarle ni opustil svojega agitacijskega dela proti naši državi, ampak se je brezposelni gospod pričel z veliko vnamo udejstvovati na drugem polju. Dvignil je gonjo zoper Jugoslavijo v imenu katoličanstva in ne neha po vseh listih, ki se mu le dajo na razpolago, rovariti zoper našo državo.

Čeprav se nas katoliških Slovencev početje hrvatskega emigranta direktno ne tiče, ga vendar baš radi tega, ker smo katoličani, odločno obsojamo. Obžalovanja vredno je, da se stara mrtnja nekih habsburških monarhistov zoper mlado jugoslovansko državo zavija v plašč katoličanstva in pod krinko vname za katoliško stvar ruje zoper obstoj naše narodne države. Tako blodno početje more katoliškemu univerzalizmu v splošnem a zlasti pri nas doma le škodovati. Pri tem se niti nečemo spuščati v meritornost vprašanja samega, ker bi morali starega avstrijskega oficirja opozoriti na dejstvo, da so se najbolj izraziti kulturno-bojneži v desetletju našega skupnega državnega sožitja pokazali baš v vrstah takozvanih Hrvatov-»katolikov« in Slovencev-»katolikov«, niti ne med pravoslavni brati, s katerimi je na pobudo obojnega episkopata že nekolikokrat bila dosežena v odlično kulturnih vprašanjih prav razveseljiva kooperacija. — Nadalje ugotavljamo, da mi Slovenci od prvega dne Jugoslavije nismo imeli in nimamo nikake emigracije v inozemstvu, ki bi delovala proti naši državi. Čeprav katoličani, smo vedno zrl in zremo spas za celokupni naš slovenski narod slejkoprej le v skupni jugoslovanski državi, kjer bomo seveda vedno stremeli kar najbolje uveljaviti tudi naše katoličanstvo v tem prepiranju, da so dobri katoličani vedno tudi najboljši državljani.

Mi ne poznamo praktičnega katolicizma generala Sarkotiča, ker nas mož vse premalo zanima. Vemo pa, da ga nihče ni pooblastil, da nastopa na Dunaju ali kjerkoli v imenu jugoslovanskih katoličanov. Zato vsako tovrstno njegovo akcijo obsojamo in odločno odklanjamo, ker jo smatramo katoličanstvu kakor naši državi zlohotno in škodljivo.

Radij za zagrebško medicinsko fakulteto

Zagreb, 13. febr. r. Zagrebška medicinska fakulteta in bolnice dobe iz Belgrada 453 miligramov radija. Ze dolgo časa je bila želja zagrebških zdravniških institucij, da dobe en del radija, ki si ga je nedavno nabavila naša država v inozemstvu. Ta želja se je končno izpolnila in je prinesel g. dr. Jovanović, ki je v ta namen odpotoval v Belgrad, zagrebški kliniki in bolnicam dolgo pričakovano snov. Radij je prevzel načelnik sanitetnega oddelka banske uprave dr. Patičič.

Prihodnje dni bosta odpotovala dva zagrebška zdravnika v inozemstvo, da se specializirata v zdravljenju z radijem.

Povečanje skladišča na Sušaku

Sušak, 13. februarja. r. V zadnjem času se je na Sušaku povečala akcija za zgraditev novega javnega skladišča. Ob priliki, ko so bili zastopniki mesta v Belgradu, so zainteresirali merodajne činitelje, ter dobili na svojo prošnjo pozitiven odgovor. Skladišče se bo v kratkem začelo graditi, čeprav v nekoliko manjšem mobsegu, kakor je bilo projektirano.

Stališča pravoslavnih bogoslovcev

Belgrad, 13. febr. r. Belgrajska pravoslavna fakulteta je objavila statistiko teologov. V zadnjem semestru je bilo 237 teologov in sicer 187 iz Jugoslavije, 33 je bilo Rusov, 10 Čehoslovakov, 5 Rumunov, po 1 iz Madžarske in Albanije. Na fakulteti je predavalo 25 profesorjev, stipendij je bilo 21, od teh dve državni.

Proslava obletnice kronanja Pija XI.

Pariz, 13. februarja. r. Povodom obletnice kronanja papeža Pija XI. je pariški nadškof kardinal Verdier imel svečano sv. mašo zahvalnico pri asistenci mnogostevilnih prelatov in ob prisotnosti velikih množic ljudstva.

Dunaj, 13. februarja. r. Ob priliki obletnice papeževga kronanja je imel v katedrali sv. Stefana kardinal Tiesl svečano službo božjo. Prisotni so bili predsednik republike, vsa vlada, diplomatski kor ter drugi zastopniki javnosti.

Angl. zun. minister o verskem preganjanju v Rusiji

London, 13. februarja. AA Reuter javlja. Odgovarjajoč na tozadevno vprašanje, je zunanji minister Henderson izjavil, da so vesti o verskem preganjanju v Rusiji povzročile veliko vznemirjenje v Angliji in vseh drugih državah. Angleška vlada je resno prešludirala to vprašanje. Henderson dvomi, da bi se stvari zaenkrat moglo koristiti s tem, da se predloži Društvu narodov. Angleška vlada bo napela vse sile in uporabila ves svoj vpliv v prid verski svobodi in pravici izvrševanja verskih obredov.

Koncentracije austr. otroških okrevališč v Dalmaciji

Dunaj, 13. februarja. r. Državna zveza za zaščito otrok v vojni padlih vojakov je sklenila kupiti v Podgori pri Makarski v Dalmaciji hotel za otroška okrevališča.

Ta zveza ima v Avstriji in Italiji večje število podobnih otroških okrevališč. V Italiji ima svoje zgradbe v Piranu, Rimini, Salverju, Cecunai. Zveza se bavi z mislijo, da bi vsa množična italijanska okrevališča prenesla polagoma v Podgoro in sicer radi izredno ugodnega podnebja. V znanstvenih krogih se trdi, da ima voda v Podgori isti kemični sestav, kakor v svetovnoznanih vrelih, v Kisingenu in Neuhausenu.

Ta ogromna koncentracija avstrijskih otroških okrevališč bo prav gotovo našla razumevanje od strani naših javnih oblasti. Naše socialno ministrstvo bo šlo brezdvomno omenjeni zvezi vsestransko na roko.

Naši proizvodi na franc. tržiščih

Belgrad, 13. februarja. AA Zavod za pospeševanje zunanje trgovine je prejel iz Lyonu zanimivo poročilo o stanju francoskih tržišč, v kolikor prihajajo za nje v poštev proizvodi iz naše države. Cena dobrega in čistega žizla je 290 frankov postavljen v Lyon. Izbrane vrste se plačujejo tudi po 520 frankov. Pri sadju se vpoštevajo samo boljše kvalitete, ki bi mogle vzdržati daljne transporte. Mogoče je nadalje uvoz perutnine v zabojih po 12 do 20 komadov. Cena je 18 frankov za kilogram. Za jajca se plačuje 620 do 960 frankov.

Zagrebske vesti

Zagreb, 13. febr. r. V Zagrebu pripravljajo izlet lekarnarjev na Poljsko.

Zagreb, 13. febr. r. Ban savske banovine dr. Silović se je vrnil s svojega službenega potovanja po Zagorju in Medjmurju.

Novo imenovani grški konzul v Zagrebu je bil sprejet pri g. banu v avdienci.

Zagreb, 13. febr. r. Zagrebska inženerska zbornica je imela v svojih prostorih včeraj svoj redni letni občni zbor. Poslala se je po zdravna brzojavka Nj. Vel. kralju.

Zagreb, 13. febr. r. Zagrebska sekcija avtokluba kraljevine Jugoslavije je imela snoči svoj redni občni zbor na Zrinjevcu. Poslale so se pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, Nj. Vel. kraljici Mariji in Nj. Vis. knezu Pavlu. Po običajnem dnevnem redu je bil za predsednika na novo izvoljen g. Bošnjak.

Belgrad, 13. febr. r. V Belgradu je dopotoval zagrebski podžupan direktor nadškofovskih uradov dr. Mahnik, da se zahvali Nj. Vel. kralju za imenovanje za zagrebskega podžupana. Razen tega ga je pozval g. minister Frangeš radi sanacije zveze hrvatskih knetiških zadrug.

Belgrajske vesti

Belgrad, 13. februarja. AA Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil na predlog predsednika ministrstva sveta in ministra notranjih zadev generala Zivkovića imenovan za namestnika ministra financ dr. Švriljuge, ki se bo nekaj časa mudil v inozemstvu, minister brez portfelja g. Uzunović.

Belgrad, 13. februarja. r. V nedeljo priredi hrvatski klub v Belgradu svečano akademijo v čast škofu Strossmayerju. Ob tej priliki bo govoril časnikar Maksim Mrzljad.

Belgrad, 13. febr. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja na predlog g. predsednika ministrstva sveta in ministra notranjih zadev sta postavljena: za komisarja železnice in obmejne policije v Mariboru v 1-II Jaska Stanić, pomočnik-tajnik policijske uprave v Sarajevu, za pomočnika sekretarja kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani v 2-II g. Slavko Dravinski, policijski železniški in obmejni komisar na Raketu, oba po potrebi službe.

Belgrad, 13. febr. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja na predlog g. ministra za zgradbe in v soglasju s predsednikom ministrstva sveta je napredoval v 3-I Stevan Besarović, načelnik tehničnega oddelka kr. banske uprave v Banjaluki, Stevan Vulpe, načelnik tehn. oddelka kr. banske uprave v Nišu, Mirko Ferić, načelnik tehničnega oddelka kr. banske uprave v Zagrebu, Svetozar Teodorović, načelnik tehničnega oddelka kr. banske uprave v Skoplju, Matija Krajec, načelnik tehničnega oddelka kr. banske uprave v Ljubljani, vsi do zdaj v 3-I.

V vzgojnem vprašanju zmagalo vatikansko stališče

Fašističnim mladinskim organizacijam bodo dodeljeni duhovniki

Rim, 13. febr. r. Ze več dni se opaža, da je stališče svetega očeta v vprašanju vzgoje mladine zmagalo nad fašističnimi nasprotniki. Fašističnemu tisku je prepovedano pisati o vprašanju, ki jih sveti oče omenja v svoji zadnji okrožnici. Kot dokaz, da je popolnoma zmagalo vatikansko stališče pri reševanju šolskega vprašanja, je zadnji ukaz fašističnih voditeljev, s katerim se uredi organizacija vzgoje fašistične mladine. Vsaka kohorta avangardistov ima svojega duhovnika, katerega imenuje cerkvena oblast. Ob nedeljah in praznikih se ne smejo vršiti setanki pred 10. uro. Ako pa bi bilo k temu potreba, bo duhovnik odredil čas svete maše. Oni avangardisti, ki hodijo na srednje šole, morajo obiskovati verske tečaje na svojih zavodih. Duhovnik bo moral nadzorovati njihovo ponašanje na teh tečajih. Istotako mora duhovnik paziti na moralno in krščansko življenje avangardistov.

Podmornice ostanejo

Francosko-japonsko stališče obveljalo — Tonaža bojnih ladij velikih držav

London, 13. febr. AA. Danes bo objavila Francija pregled svoje pomorske politike. Japonska je objavila spomenico, v kateri vztraja pri zahtevi po proporcionalni tonaži. Na francosko-japonsko zahtevo se bodo podmornice obdržale in prilagodil njihov obseg obrambnim svrhom.

London, 13. febr. AA. Strokovnjaki pomorske razorožitvene konference so se sestali davi v saint jameski palači. Macdonald, Stimson in Tardieu se bodo sestali popoldne. Šefi delegacij bodo skušali ugotoviti realne številke. V poučenih krogih smatrajo, da bo japonska spomenica, ki je bila izročena Macdonaldu, priobčena še v teku današnjega popoldneva.

London, 13. februarja. AA Na zahtevo nekaterih članov parlamenta je prvi lord admiraltete Alexander predložil podatke o stanju skupne tonaže angleškega, ameriškega in japonskega brodovja v letu 1914 nasproti letu 1929. V teh podatkih so vključene oklopnice, križarke, ladje-matice za letala, rušilce, torpedovke in podmornice. Po teh podatkih je štela angleška bojna mornarica ob izbruhu svetovne vojne meseca avgusta leta 1914. skupno 2.160.326 ton, število se je znižalo v letu 1929 na 1.201.930 ton, dočim je naraslo japonsko brodovje od leta 1914. s 552.082 ton na 771.908 ton in ameriško vojno brodovje z 848.403 ton na 1.095.992 ton.

Angleško mornariško moštvo je padlo v isti dobi s 151.047 mož na 106.023 mož, dočim je naraslo moštvo japonske mornarice s 50.645 mož na 85.000 mož in moštvo ameriške mornarice s 67.258 mož na 114.500 mož.

London, 13. februarja. AA. Glede na izboljšanje ameriško-japonskih odnosov, razpravlja ameriška delegacija o nevtralizaciji Filipinov.

Bodoči trgovski promet v zraku

Za dolge proge bodo s'uzili zrakoplovi. letala pa bodo vršila lokalni promet

London, 13. februarja. AA Snoči je imel sir Dennistoun Burney zanimiv govor o raznih tipih letal in zrakoplovov s posebnim ozirom na gospodarski razvoj britskega imperija. Govornik je dejal, da so uspeli poleti zrakoplovov R 100 in R 101 dokazali možnost gradnje trdih zrakoplovov, ki morejo križariti s hitrostjo 90 milj na uro z akcijskim radijem od 3500 milj. Ta vrsta zrakoplovov nosi s seboj lahko plačani tovor od 30 do 50 ton ne vseh vrst posadke in goriva. Zadnji razvoj letal je dokazal, da bodo tudi ti tipi zračnih prometnih sredstev v kratkem času dosegli trgovinsko vrednost. Nosili bodo lahko plačanega tovora za 10 ton. Leteli bodo s hitrostjo 120 milj na

uro in do 1250 milj daleč. Ta zračna sredstva pa ne bodo dosegla kapacitete zrakoplovov, ki se čedalje bolj izpopolnjujejo in gotovo je, da bodo tekom par let izginili pomisleki proti praktični uporabi zrakoplovov v trgovinske svrhe. Kljub temu se bodo lahko tudi letala uporabljala za trgovski promet. Za dolge zračne proge se bodo uporabljali veliki zrakoplovi, dočim bodo letala opravljala zračni promet med mesti in deželo in na ta način izpopolnili zračni prometni sistem. Finančni stroški za izgradnjo načrta zračnih prog bodo zelo veliki, kril jih bo pa veliki imperialni industrijski in trgovinski razvoj.

Reforma prevoznih tarif za blago

Belgrad, 13. febr. AA. Generalna direkcija državnih železnic je začela proučevati reformo današnje prevozne tarife za blago, ker se je pokazalo, da današnje tarifno stanje ne vstreza več niti interesom gospodarstva, niti potrebam železnice. Gospodarske razmere so se znatno izpremenile, tako da tarife, ki so bile izdelane na podlagi gospodarskih razmer leta 1925, danes ne morejo več ustrezati omenjenim potrebam. Delo na reformi obstoječih tarif bo v kratkem dovršeno in osnutek bo dostavljen gospodarskim ustanovam in tarifnemu odboru v pro-učenje, da ga pretresejo, ocenijo in dokončno redigirajo. Generalna direkcija državnih železnic potem takem ne bo do novih tarif napravila nikake izpremembe sedanjega tarifnega stanja.

Nemška policija proti komunistom

Berlin, 13. febr. D. Policija je danes zaprla pisarno »protifašistične mlade garde« in zaplenila material. Obenem je bilo »gardi« prepovedano vsako nadaljnje delovanje, ker vidi policija v »jej« samo nadaljevanje rdeče zveze frontnih bojnikov, ki jo je prepovedal pruski notranji minister, in mlade rdeče fronte, ki je bila tudi prepovedana.

Petrolejski cevovod iz Bakuja v Batum

Moskva, 13. februarja. D. Danes bodo na slovesen način otvorili veliki petrolejski cevovod iz Bakuja v Batum. Po tem vodu bodo na leto lahko odpravili 1,6 milj. ton petroleja.

Nesreče v angleškem letalstvu

London, 13. febr. AA. V spodnji zbornici je izjavil državni podtajnik za letalstvo, da so zahtevale nesreče civilnih letal v Angliji leta 1929. 30 človeških žrtev. Leta 1928. je bilo 19 mrtvih. Vojaško letalstvo beleži 42 žrtv leta 1929. in 66 mrtvih leta 1928.

General Kutjepov prepeljan v Berlin?

Pariz, 13. febr. AA. Preiskovalni sodnik Delale je naznanil novinarjem, da bo prihodnje dni prišlo do senzacionalnega preobrata v aferi generala Kutjepova. S tem bo ves ta »zloben« pojasnjen. Po informacijah lista »La liberte« je bil general Kutjepov prepeljan v Berlin ter zaprt v tamošnjem ruskem poslanstvu. Tu so ga baje trpinčili, da bi mogli doznati imena njegovih konfidentov v Rusiji.

Varšava, 13. februarja. AA V znani aferi generala Kutjepova je prisel v Varšavo sloviti francoski kriminalist Pierre Duroy in stopil takoj v stike s tukajšnjimi ruskimi emigrantskimi krogi. Njegov prihod je v zvezi z umorom Langova, ki je bil baje šofer generala Kutjepova.

Rushi protirevolucionarji na delu

Berlin, 13. febr. AA. »Krasnaja Gazeta« javlja, da je bila v vasi Davidovka v Rudski oblasti odkrita antikomunistična teroristična organizacija, na čelu z veleposestnikom Zejkovskim in orožnikom iz carske dobe Jarockim. Organizacija je izvršila mnogo napadov na komuniste. Sodišče je obsodilo 12 članov organizacije na smrt.

Moskva, 13. februarja. K Pri eksploziji državnega mlina v Rostovu, katero so po mnenju oblasti povzročili protirevolucionarji s sabotažnimi dejanji, je bilo od 61 delavcev ubitih 28, dočim je bilo težko ranjenih 15.

Koncentracija kapitala

Berlin, 13. febr. r. »Vossische Zeitung« javlja iz Luksemburga, da je znana banka »Banque Belge pour l'étranger« pokupila večino delnic Wiener Bankvereina in je ta nemški zavod postal na ta način podružnica belgijske banke.

Spopadi med Heimwehrovc in socialisti v Gradcu

Gradec, 13. febr. D. Snoči je prišlo do velikih nemirov v graškem predkraju Eggenbergu, kjer so imeli Heimwehrovec zborovanje. Poleg Heimwehrovecv je prišlo na zborovanje tudi veliko nasprotnikov. Večje policijske in orožniške čete so morale Heimwehrovecv ščititi pri odhodu in razgnati nasprotnike, kar se je posrečilo šele po uporabi pendreka in bajoneta. Prišlo je do hrupnih demonstracij. Javlja se tudi, da je bilo pri spopadih več oseb ranjenih.

Vstaja v Indokini

Pariz, 13. febr. D. Kolonijalno ministrstvo je objavilo danes uradno poročilo o vstaji v Indokini. Bila je to dobro pripravljena komunistična vstaja, ki pa je bila le bolj svarilo. V Yen Bayu so bili komunistični napadalci odbiti, nakar so, okoli sto mož broječi, odšli skozi gozdove v sosedno manjšo postajo Hung Hoa, kjer pa so bili tudi odbiti. Imeli so več mrtvih, dvajset pa je bilo ujetih. Tudi v kraju Hanoi so poskušali povzročiti nemire. V avtomobilu so z največjo hitrico vozili po mestu in streljali na vse strani, pri čemer je bil ubit en policist in dva domačina. Več domačih kolesarjev je na raznih krajih mesta vrglo bombe, ki pa niso napravile velike škode.

Vstaja proti Nadir Kanu

London, 13. febr. D. Vstaja Sinvarijev proti Nadir kanu se širi. Po zasedbi Turkana se zbira plemo Mumandov in hoče zasesti Gelalabad, da odreže s tem glavno mesto Kabul od najbogatejših pokrajin države in s tem v zimi onemogoči vsak boj iz Kabula proti vstašem.

Primo de Rivera v Parizu

Pariz, 13. febr. D. Primo de Rivera je včeraj dospel v Pariz, kjer se je popolnoma umaknil svetu. Govori se, da je zapustil Spanijo po nasvetu generala Berenguera, ker so se bali atentata nanj. Več listov poroča, da se hoče Primo de Rivera v Parizu dvobojevati z generalom Santiagom Alva.

Mednarodna reparacijska banka

Milan, 13. februarja. C Ožji organizacijski odbor mednarodne reparacijske banke, v katerem so Quesney za francosko narodno banko, van Zeeland za belgijsko narodno banko in Sirpman za angleško narodno banko, se je v Milanu dogovoril z delegati italijanske narodne banke, da se kmalu skliče zborovanje voditeljev udeleženi emisij bank, da se banka ustanovi in izvolijo člani upravnega sveta.

Ureditev srbskih predvojnih dolgov

Pariz, 13. februarja. M. Kakor poroča »Temps«, so pogajanja o ureditvi srbskega predvojne dolga že zaključena, razen nekaterih majhnih podrobnosti. Obnova kuponskih plačil se bo začela na podlagi starega preračunavanja po 55%, ki se bo polagoma zvišalo in bo po 25 letih doseglo polno zlato pariteto Jugoslovanski finančni minister bo te dni odpoval v Pariz, da podpiše pogodbo.

Poljski proračun sprejet

Varšava, 13. februarja. AA Parlament je včeraj v tretjem čitanju sprejel z znatno večino proračun za leto 1930-31. Dohodki znašajo 3.06 milijard zlotov, izdatki pa 2.95 milijard zlotov. Presežek znaša potemtakem 110 milijonov zlotov. Za vlado so glasovale skupine večine, socialistični poslanci, delavska stranka, Vizvolenje, kmečka stranka, narodna stranka, Piastova skupina, krščanski demokrati in narodna delavska stranka.

Brezposelnost na Poljskem

Varšava, 13. febr. AA. Listi poročajo, da je število brezposelnosti koncem meseca januarja 1930 znašalo 250.000 in da je za polovico večje, kot v istem času pred enim letom. V zvezi s tem napovedujejo listi velike redukcije v gornjo-slezijski industriji ter v tvornicah vagonov.

Drugi večer gostovanja pariške »La petit Scène«

Po prvem klasičnem večeru so snoči dali člani pariškega »Malega gledališča« tri manjša dela iz novejših francoske dramatik. Kar je že prvi večer v nekoliko zadržani obliki pokazal, to je razvil drugi večer; pokazal je bogotno teatraliko, tako da smo bili takoj na jasnem, kaj to zanimivo »Male gledališče« hoče: to je absolutni teater. Prav prvotni gledališki elementi so izdelani v moderni formi, v bistvu pa je to teater, prav nič radi vsebine, ampak sama dionizična razgibanost, umerjena po stilu posameznega dela. Najizraziteje se je to videlo pri zadnjem komadu Anatola Francea, kjer se je z grotesknim izrazom nujno združila še muzika. Seveda ta novi absolutni gledališki element ni nikjer drugje doma kot v povojni Rusiji in pariško »Male gledališče« nam je zlasti drugi večer podalo popolno Maierholdovo gledališko Skupino vodi njen režiser g. Xavier de Courville, najaktivnejši sodelujoči član, ki prireja komadom godbo in ples, pa je komik g. Jean Villard. Naše občinstvo, ki se je drugi večer zelo častno odzvalo, je sprejelo umetnost »Malega gledališča« zelo toplo in s priznanostjo. Sodelujoče dame so zadnji večer prejele šopke cvetice in občinstvo se je igravcem živahno zahvaljevalo. Nekoliko več o obeh večerih bomo poročali jutri. F. K.

Dunajska vremenska napoved. Sedanje vreme bo trajalo še nekoliko dni. Na višinah bo jasno in milo vreme, v kotlinah jutraj hud mraz.

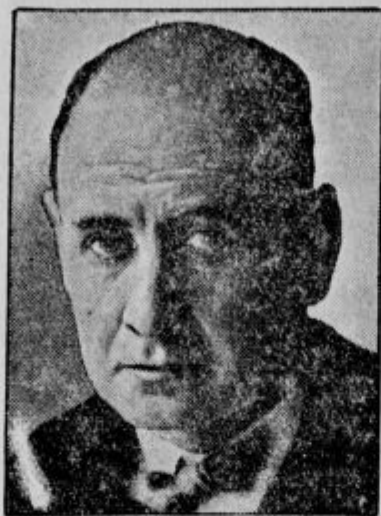
Posledice ameriške prohibicije

Prenapolniene bolnišnice in ječe - Za milijardo dolarjev policijskih glob - Velika korupcija - Prohibicijski agenti pomorili do 1000 oseb Velik liasko prohibicijske postave

Pretekli mesec so v Združenih državah obhajali desetletnico, odkar je prepovedan alkohol. Nezmisljena je prohibicijska postava, ker zastopa radikalizem, ki nasprotuje zdravemu človeškemu razumu, ker hoče čisto upravnim putem rešiti nalogo, ki je tudi in morda predvsem moralna. Tu ne pomaga v prvi vrsti sklicevanje na postavu, marveč na vest, na zmisel človeka za red in zmernost. Otroško zaupanje v vsemočnost postave je Američane speljalo v zagato. Danes prav nič radi ne govorijo o tej polomiji. Pristaši »osuševanja« pravijo, da so njihovi nasprotniki, med njimi tudi katoličani, prismojeni in brez vsakega okusa. Statistika pa govori drugače:

Premalo ječ je, da bi zaprli vse »mokrec«. Pravosodni oddelek vlade je nedavno prošil vojno ministrstvo, da bi mu prepustilo vse prazne celice vojaškega zapora v Fort Leavenworthu. V bolnišnicah in hiralnicah od leta 1920. naprej trajno raste število ljudi, ki jih je ubil alkohol, medtem ko je pred letom 1920. trajno padalo. Tudi statistika zavarovalnic za življenje kaže, kako narašča število smrtnih slučajev in sporedno število slučajev pripite blaznosti. L. 1920. so zaplenili 265 milijonov galonov (1 galon je 4 1/2 l) drozge in nad 261 tisoč destilacijskih aparatov. Alkohola so leta 1920. zaplenili 153.775 galonov, l. 1928. pa 34.401.330 galonov. Vlada niti ne zabranjuje domačega izdelovanja alkohola za družine, posebno odkar nekatera podrejena sodišča tako izdelovanje trpe. Radi prestopka alkoholne postave je bilo doslej vplačanih okrog 936 milijonov dolarjev policijskih glob. V dveh departamentih so zaplenili za 28.970.345 dolarjev vrednosti. V vsakem zasedanju kongresa zahtevajo vedno več denarja, ki naj ga izprešajo prohibicijski agenti. Komisar Doran, ki mu je poverjeno vodstvo vojne proti alkoholu, je izjavil, da bi rabil v petih letih skupno 1 1/4 milijona dolarjev, da bi Ameriko popolnoma »osušili«. Proti tej vsoti je vojna odškodnina, ki jo mora Nemčija plačati po Youngovem načrtu, malenkost.

lo! Kanadske provincije so korak za korakom odpravile ta zakon, ostala Amerika se pa še vedno krčevito drži tega sistema. Oblasti, katere je država poverila z izvajanjem tega zakona, se vedno bolj pogrezajo v korupcijo. Philadelphia, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Buffalo imajo svoje velike policijske skandale. Povsod morajo odstranjevati nezveste prohibicijske agente: 1291 so jih odstavili v 8 letih! Agenti so pogosto zaplenjene kotle za kuhanje žganja postavili v svojih hišah, prohibicijski uradniki vzdržujejo nočne lokale v New-yorku in se sami udeležujejo tihotapljenja ruma čez kanadsko mejo. Sami zapeljujejo ljudi, da jih

Dr. Pavel Levi, socialdemokratski poslanec v Berlinu in sloveč kazenski zagovornik, je obolel na pljučnici. Med boleznijo se mu je pričelo blesti in v tem stanju je skočil skozi okno in se ubil.

potem vlačijo pred sodnika. Neki senator je dokazal, da znaša število oseb, ki jih je policija ubila v zvezi s prohibicijsko postavu, 800 in ne samo 260, kakor je poročal zvezni urad. »America« glasilu newyorških jezuitov, pa poroča, da so prohibicijski agenti okrog 1000 oseb enostavno pomorili. Sanatoriji so vsi prenapolnjeni. Whisky in najrazličnejše opojne pijače lahko dobiš v vsakem mestu. Vsaki hotelski vratar jih preskrbi na tih migljaj, in skoro v vsakem socialnem klubu se toči alkohol.

»Svetel žarek« tako piše »America«, »je prostovoljno abstinenčno in treznostno gibanje v naših katoliških šolah in kolegijih. Nikoli ni bilo tako silno potrebno, kakor po teh desetih letih intenzivne vojne za prohibicijo, katero podpira avtoriteta več kakor štiridesetih držav.«

Ob tej priliki se spominjamo pisma, ki ga je pisal o alkoholnem vprašanju sedanji papežev državni tajnik kardinal Pacelli še kot berlinski nuncij. Ni potreben radikalizem, marveč modra zmernost, združena s pametnim razlikovanjem. In brez mobilizacije naravno-verskih sil, samo s postavu, se alkoholizem ne da pobijati.

Kako je Sylvia Field prišla k filmu

V Hollywoodu je bilo vedno na tisoče brezposelnih. Ta množica neznanih in neodkritih »zvezd« pa je sedaj, v dobi zvočnega filma postala še večja. Poleg onih, ki še niso bili nikoli na odru, prihajajo danes v Hollywood tudi številni gledališki statisti in manjši igralci, vsi v prepričanju, da bodo »odkriti« in da bodo imeli uspeh baš radi tega, ker so bili prej pri gledališču. Razneslo se je namreč, da za zvočni film najbolj odgovarjajo bivše gledališke moči in da imajo te največ izgleda na hitro karijero. Toda razočaranja so vedno na dnevnem redu, bolj kakor vesela iznenadenja. Mnogi resnični talenti se v Hollywoodu izgube med tisoči brezposelnih.

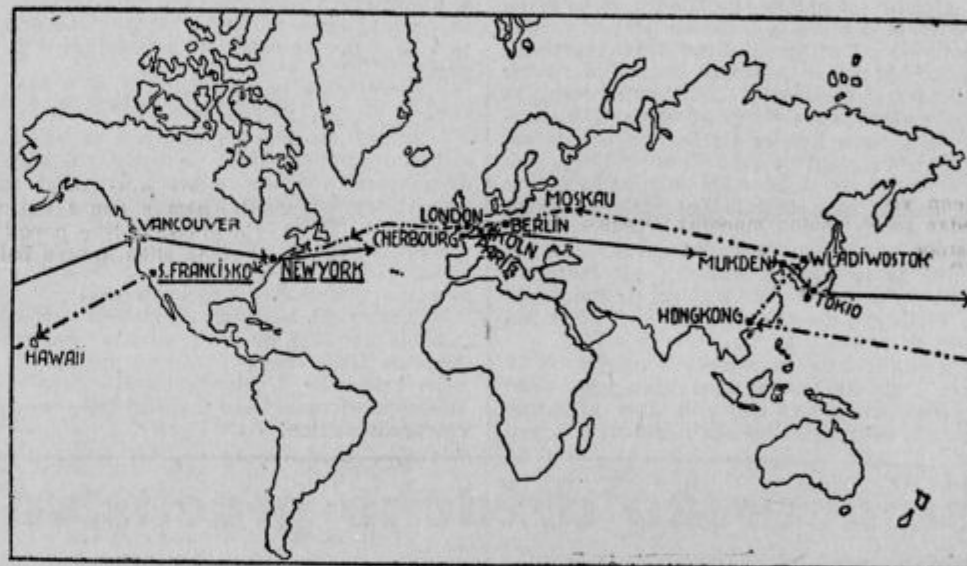
Tudi Sylviji Field je šla v Hollywoodu zelo slabo. Sprva ni niti mislila, da bi mogla doživeti neuspeh. Zato pa je takoj, ko je vi-

dela, da ne more postati niti statistka, obupala nad vsem. Domov ni marala več iti in je zato sklenila, da gre prostovoljno v smrt, ker so ji pošla vsa sredstva. Sklenila je, da se vrže pod avtomobil, in sicer pod avtomobil enega izmed tistih ljudi, po njenem mnenju okrutnih, ki se nočejo pokloniti njeni lepoti. Neke noči se je vrgla pod avto, ki je pravkar zapuščal neki Foxov studio. Z avtomobilom se je neki režiser vračal s trudapolnega nočnega snemanja. Toda šofer je pravočasno opazil nesrečnico, z večjim obratom krmila se ji je ognil in tako je bila Sylvia Field rešena. Toda ne samo to, ona je bila na ta način tudi »odkrita«. Naslednji dan so napravili poskusna snemanja in Sylvia Field je bila nastavljena pri Fox filmu.

Mehiška dedščina

Te dni je umrl mehiški farmar José Mazata, čigar smrt prinaša novo, strašno luč v slučaj, ki se je dogodil leta 1900. Dogodek se je končal z obsodbo Španca Cocheza na dosmrtno ječo. V zapuščini Mazate so našli papirje s sledečo vsebino: Mazata je živel kot imovit farmar s svojo osirotelo sestrnico Lupe v bližini mesta Mehike. Bil je takrat star 25 let, njegova sestrnica — dedinja 100.000 pesosov — je bila še napol otrok, čigar premoženje je upravljal bratranec. Mazata je nameraval čez par let poročiti svojo sestrnico, da bi tako prišel do njenega premoženja. Nadzoroval je deklico na vsak korak in ukrenil vse, da ne bi prišla med svet. Del lica je to opazila in spoznala, da mora hoditi skrivna pota, če hoče priti do svoje pravice. Temu je pa Mazata kmalu prišel na sled, ne da bi to opazila Lupe in njen izvoljenec. Mazata si je izmislil grd načrt, da bi mladega moža, gori omenjenega Cocheza, odstranil iz bližine sestrnice, in sicer temeljito odstranil.

Mazata je najel ljudi, ki so Cocheza pri vladni osumili vohunstva. Ko so kmalu nato ob najetju državnega posojila leta 1899. izginile važne listine, so Cocheza obdolžili sokrivde in ga zaprli. Mazatovi ljudje so takrat trdili, da so v kritičnem času videli Cocheza na kraju, kjer so bile shranjene dotične listine. V resnici pa je bil Cochez v omenjenem času pri

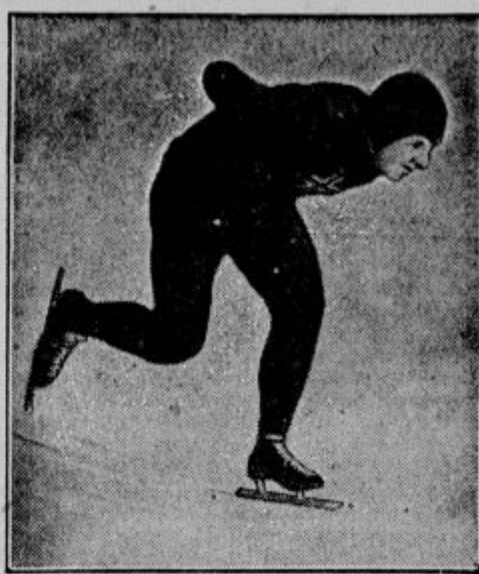

V desetih dneh okrog zemlje? Američan Mears, ki je že v 23 dnevih preletel okrog zemlje, namerava v začetku maja vnovič poleteti okrog zemlje in sicer v 12 dneh. Letel bo na sledeči poti: New-York—Cherbourg—Köln—Mukden—Tokio—New-York. Ta čas pa hoče skrajšati Američan Husted, ki se bo sredi junija dvignil v San Francisco in letel v nasprotni smeri čez Hongkong—Vladivostok—Moskvo—Berlin—Pariz in London. Upa, da bo preletel zemljo v desetih dneh.

svoji izvoljenki. Nič ni pomagalo, da je vztrajno tajil in zagotavljal, da je nedolžen. Tudi pričevanje njegove izvoljenke je bilo zaman. Cochez je bil obsojen v dosmrtno ječo, kjer je že čez tri leta umrl.

Mazata je užival celo sadove svojega grdega dejanja, ker je čez nekaj let prišel do sestrničinega premoženja, ko je Lupe umrla. Malo pred svojo smrtjo pa je Mazata, ki ga je vest pekla, v svojih zapiskih priznal svoje umazano dejanje.

Neki časopis je poročal, da sta se v tržnici sprla dva mesarja in pričela streljati. Svoje poročilo je končal: »Med občinstvom je nastala velika panika, ki je zbežala proti izhodu tržnice.«

Svetovni mojster v hitrostnem drsanju je postal Norvežan Staksrud.

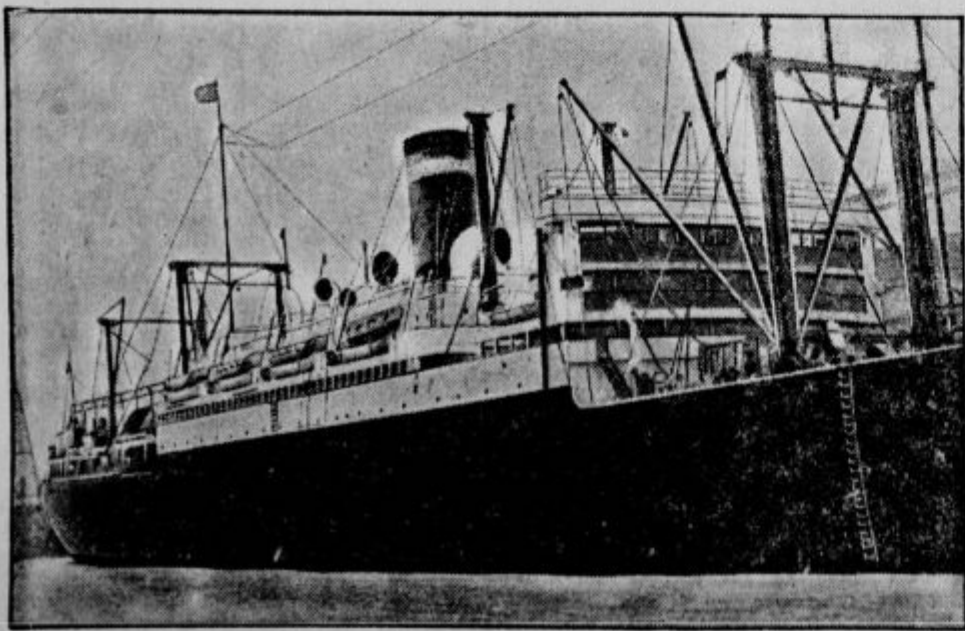
Potniški parnik zgorel

Nemški parnik »München«, ena izmed najnovejših ladij Severnonemškega Lloydja, je postal na dosedaj še nepojasnjen način v new-yorški luki pred očmi tisočerihih gledalcev žrtev požarne katastrofe. Na podlagi dosedanjih ugotovitev se je katastrofa zgodila takole: Parnik »München« se je ob 10 dopoldne (ob 4 popoldne po srednjeevropskem času) zasedral pri pomolu Severnonemškega Lloydja v Brooklynu. Vsi potniki, kakih 260 po številu, so se baš izkrcali, ko so opazili v spodnjih prostorih ladje požar, ki se je širil s silno brzino. Nastala je silna eksplozija. Takoj so prihiteli gasilci iz Brooklyna in Manhattana. Tudi iz bližnje vojaške gasilske postaje je prišlo moštvo z rešilnimi aparati. Istočasno so prihiteli na kraj nesreče tudi gasilni čolni new-yorškega pristanišča, na obrežju pa se je zbralo na tisoče radovednežev. Vsa prizadevanja gasilcev pa so ostala brezuspešna. Z neverjetno naglico se je razširil ogenj po vsej ladji, tako da po dveh urah ljudje niso mogli več zdržati na njej. Kapitan Brüning je zato poslal moštvo, ki se je nahajalo v veliki nevarnosti, na kopno in je potem tudi sam za-

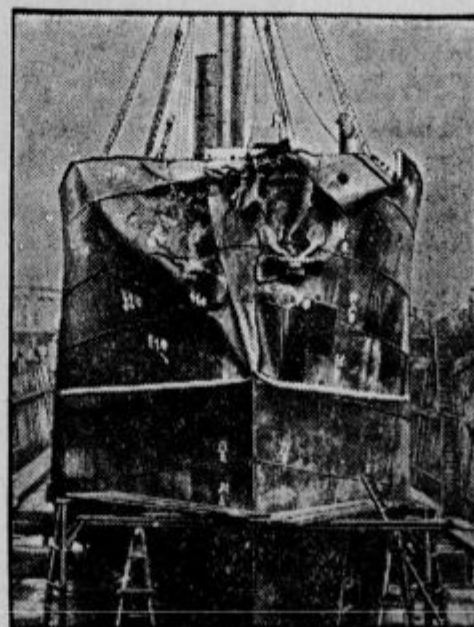

Mojstrska dela arhitekture. Katedrala v San Luis Potosí, glavnem mestu istoimenske mehiške države.

Prohibicijska postava naravnost mika ljudi, da jo kršijo. Senatorji so jo doslej radi popustljivosti oblasti odnesli brez kazni. Ali dobršen del državnih in zveznih uradnikov, včevši nekatere poslance, je pa alkoholna prepoved že spravila v ječo. Še nedavno je skušal predsednik Hoover prepoditi prodajalce žganja s hodnikov Kapitola (parlamenta) in vladnega poslopja, deset let potem, ko je bil izdan zakon, ki so ga svoj čas vse države soglasno sprejele. Dejali so: prohibicijska postava bo povzročila, da bodo ječe, kaznilnice in norišnice odveč. In sedaj jih je celo prema-

Teška nesreča na Labi. Na spodnji Labi sta trčila skupaj ameriški parnik »President Roosevelt« (na levi) in angleški parnik »Philotis« (na desni). Obe ladji sta močno poškodovani.

pustil ladjo. Nato so naprej gasili požar v obrežja in iz precej oddaljenih rešilnih čolnov.

Doslej sta znani dve smrtni žrtvi. To sta bila elektrotehnik Francke, ki je zgorel, ker ni hotel zapustiti ladje in je še ostal pri svojem delu, ko so pri prvi eksploziji odpovedali dinamno stroji. Druga žrtev je bil kapitan gasilnega čolna, ki je pri eksploziji s poveljniškim mostom vred zletel v zrak in utonil. Ostali gasilci so bili vsi rešeni, samo da so bili štirje ranjeni. Največ skrbi povzroča skladišče, kjer se nahaja tovor Glauberjeve soli in 250 vreč klorovega kalcija, ki lahko zopet povzroči eksplozijo. Ker je povzročal požar ladje nevarnost za newyorško podzemeljsko železnico, se je moral njen promet ustaviti. Kapitan Brüning bi skoro ne mogel več zapustiti svoje kabine, ker ga je zajel ogenj z vseh strani, on pa je hotel še rešiti ladijske papirje. Zastopniki »Lloydja« cenijo škodo na 2 do 2 in pol milijona dolarjev. Za sedaj se smatra, da je požar nastal, ker se je sam od sebe vnel tovor kemikalij. Okoli polnoči so poslali zopet 300 gasilcev na prednji del ladje, da bi preprečili nadaljnje širjenje požara. Toda tudi, če se to posreči, skoro ni več misliti na to, da bi se ladja še mogla dati popraviti. Sprednji del ladje se je za 30 stopinj dvignil v zrak, zadnji del krova pa je dosegel vodno gladino.

Požar v ameriški ubožnici

V Brocktonu v državi Massahuetts se je pripetila strahovita požarna katastrofa. V mestni ubožnici je 11. t. m. ponoči nastal požar, ki je v kratkem času zajel celo poslopje. Samo del hišnih prebivalcev se je moglo rešiti, ostali so zgoreli v plamenih. Po dosedanjih poročilih pogrešajo okrog 100 oseb. Doslej so našli štiri mrtve. Boje se pa, da je pod ruševinami še mnogo mrtvih. V bolnišnico so doslej pripeljali 15 težko ranjenih.

Mojster Čerin

Iz vrela ljubavi. Suita veselih in otočnih deklinskih pesmi. (Aus der Liebesquelle. Slovenec: e Volkslieder). — Miljenec. Slovenske pesmi za koncert priredil dr. Jos. Čerin. Samozaložba. Vse pravice pridržane. Aranžma za orkester na lok in na pihala in za salonski orkester v prepišu.

Z veliko pridnostjo in ljubeznijo je dr. Čerin obdelal in v nekako glasbeno enoto povezal vrsto narodnih pesmi. V obeh delih je pokazal veliko spretnosti in znanja in velik čut za učinkovito podajanje samih po sebi preprostih pesmi in motivov pa naj že gledamo samo pianistski del, ki ga imamo pred seboj, ali si predstavljamo pestro bogastvo orkestra, ki ga bogatega posnetka za klavir kar zveni. Seveda tu pesmi ne nastopajo v svoji vsakdanji, delavni noši, ampak so odevi v bogato svatovsko odelo, kakršno so nosili naši ljudje tedaj, ko so te pesmi nastajale. Mislimo le na zlato avbo in ljubke deklinske zavijače, mogočne peče, svilena izpreminjasta krila, pozimi na pestre kožuhe, slikovite, v zlato se lesketajoče zavrtnate rute, visoke bele, črne opasane škornjice; pri moških na žametne kastorce, s srebrno zaponko in izvalnimi krivci, pisane telovnike z dolgo vrsto težkih srebrnih gumbov, irhaste hlače, silovite čevlje z vihalci in neizogibni šopek: nageljček, roženkavrt, rožmarin, pa imamo več nego zadostno utemeljitev za to resnično živahno, umetniško poglobljeno obdelavo vsake posamezne pesmi kot enote, še bolj pa vseh skup kot logično čustvene celote.

Dr. Čerinu pa ni bilo dovolj, da je pesem podal v običajni osvetljavi. S posebnimi, skrbno odbranimi in rekeli bi s skopo umetniško varnostjo odtehtanimi novi glasbenimi motivi je hotel misel narodnega besedila in naprava še točneje označiti, še globlje pozajeti, tako da pazljiv poslušavec, ki mu besedilo prav nič ni znano, misel pesmi brez vsakršne razlage instinktivno zadene in občuti. S skopo umetniško varnostjo, smo rekli, zato tem bolj izrazito, uporablja dr. Čerin te nanovo iznajdene značilne motive. V uvodu n. pr. v mehke spomine »slovenske deklece« »Tam za gorco« kar

iznenada padeta dva ostro disonančna e, da se srce nehoti zdrzne in vpraša: kaj pa se bridkega pripravljata »tam za gorco«? Pa je vrisk in žvižg označen s svojim motivom in prekipevala radost »krepkega sina planinskega, pa prav tako žalost njegove izvoljenke, ko av tirolah bolan leži, pa prav tako capljanje za njo in glušča zaušnica, ko vsa huda zacepeta: »Kaj boš za mano hodila in ima srčita in obupana in zamišljena in jezna in jezična svojo motivno oznako, svojo glasbeno oznako, ko se hrepeneče ozira proti nebu, ko vdana v svojo usodo v težki boli izdiha, in ko ji srce prekipeva v razkošnem veselju.

Seveda ti motivi ob kratkih kitičnih pesmih ne morejo biti na dolgo in široko razpredeni. Kratki odsevi so, narodni napet bliskovito, žarko osvetljujejo, tako da pesmi v njih ne utone, ampak dobi čisto svojevrstno dražljivo svetlobo ali senco. Seveda to velja v prvi vrsti za »Vrelo«, kajti »Miljenec« so preprosteje opremljeni. Poudarimo naj še sploh veliko življenje v partituri, ko vse prepleta bogata figuracija, ki pogosto dosega značaj motivnosti oziroma živahnega kontrapunktičnega dela v posameznih instrumentih. Prav živo si moremo predstavljati pestri zvok, ki ga bo dajala čista intonacija teh živahno po zmislu pesmi se prelivajočih pogosto nepričakovano bujnih harmonij in v tem mehkem harmoničnem morju se lovečih bežnih kontrapunktičnih melodij.

Škoda, da so naše neugodno glasbeno etične in gnotne razmere mojstra Čerina prisilile, da se je javnemu delu odmaknil, ko je s svojimi visoko stoječimi koncerti tako srečno izpolnjeval tako občutno vrzel v našem glasbenem razvoju. Ni ga zanj nadomestila. Pa bi vendar zlasti doraščajoči glasbeni rod od neke moral praktično poznati skladbe velikih mojstrov, kakaj knjiga in klavir sta zlasti za te samo posnetek v sivih tonih — graui in graui — kako naj si predstavljajo vso blestečo barvitost simfoničnih del, če pa niti majhnega vzorca nimajo prilike slišati. Škoda za našo glasbeno izobrazbo, da je dr. Čerin utihnil. Skladbam želimo veliko uspeha.

Radio

Gramofon in radio.

Kakor znano je ob priliki otvoritve londonske pomorske razorožilne konference radio prenašal govor angleškega kralja. To priliko pa je izrabila tudi neka londonska gramofonska družba ter napravila poskus, ki se je docela posrečil in ki odpira zopet nove poglede za radio v bodočnosti. Sprejemala je namreč kraljev govor po posebnem mikrofonu na ploščo, tri ure po snemanju je bila plošča že narejena in ob 3 popokine je londonski radio presenetil svoje poslušalce s ponovno točno oddajo kraljevega opoldanskega govora. Nemški tehniki in vodje radia so ob tej priliki pričeli razmišljati o izbiri te nove možnosti za poročevalsko službo radia v bodočnosti. Važnejši dogodki naj bi se namreč ne oddajali samo po radiu ampak tudi istočasno sprejemali na plošče, na kar bi bilo mogoče, reproducirati jih ponovno brez nekega ur tistim poslušalcem, ki prvemu, originalnemu oddajanju niso mogli prisostvovati pri svojih aparatih.

T. R. L.

Programi Radio-Ljubljana:

Petek, 14. februar: 12.30 Reproducira glasba. — 13.30 Casovna napoved, borza, reproducira glasba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.30 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Dr. R. Tominec: Slike iz umetnostne zgodovine. — 19.30 Gopodinska ura. — 19.30 Dr. Lebn: Italijanska. — 20.30 Schiller: Don Carlos, drama, člani narod. gledališča, režira C. Debevec. — 22.30 Casovna napoved in poročila. — 22.30 Fantovsko petje.

Sobota, 15. februarja: 12.30 Reproducira glasba. — 13.30 Casovna napoved, borza, reproducira glasba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.30 Koncert pevskega zbora mestne ženske realne gimnazije. — 17.30 Harmonika. — 18.30 Herkov: Esperanto. — 18.30 Dr. Grafenauer: Nemščina. — 19.30 Delavska ura. — 19.30 Prenos iz Beograda. — 22.30 Casovna napoved in poročila. — 22.30 Fantovsko petje.

Drugi programi:

Sobota, 15. februarja

Belgrad: 20. Violinski koncert. — 21. Kabaret. — 22.30 Dnevne vesti in čas. — 22.45 »Knez Ivo iz Semberije«, drama, nato plesna glasba. — **Varšava:** 19.25 Reproducira glasba. — 20.30 Večerni koncert zabavne glasbe. — 23. Plesna glasba. — **Budapest:** 18. Klavirski koncert. — 19.20 Pevski koncert. — 20. Zabavni večer, nato reproducira glasba. — 23.30 Koncert ciganskega orkestra. — **Dunaj:** 15.30 Reproducira glasba. — 18. Koncert romanske glasbe. — 19.30 Veseli kvarteti. — 20.05 »Tempo«, slusna igra, nato večerni koncert zabavne glasbe. — **Milan:** 12.30 Opoldanski koncert radio orkestra. — 17.30 Popoldanski koncert kvinteta iz Torina. — 20.30 Prenos opere iz milanske Scale. — **Praga:** 21.30 Violinski koncert. — 22.30 Koncert zabavne glasbe. — 23. Zabavna glasba. — **Langenberg:** 17.30 Popoldanski koncert s petjem. — 20. Veseli večer, nato plesna glasba. — **Rim:** 13. Opoldanski koncert radio kvinteta. — 17.30 Popoldanski koncert. — 21.02 Godalni in pevski koncert, vmes igra. — **Berlin:** 19.05 Klasični plesi. — 21. Kabarejni večer, nato poročila in plesna glasba. — **Karlovice:** 12.05 Reproducira glasba. — 16.20 Reproducira glasba. — 17.10 Literarna ura za mladino. — 20.30 Koncert zabavne glasbe. — 23. Plesna glasba. — **Toulouse:** 18. Plesna glasba. — 18.35 Pesmi in plesi. — 19. Koncert solistov. — 19.30 Operna glasba. — 21. Večerni koncert. — **Stuttgart:** 15. Koncert na usno harmoniko. — 16. Popoldanski koncert radio orkestra. — 19.30 Koncert evropske glasbe od 1880—1890. — 22.45 Radio kabaret. — **M. Ostrava:** 11.30 Reproducira glasba. — 12.30 Opoldanski koncert. — 17.30 Moderna angleška plesna glasba. — 19.05 Ljudski večer.

Pregled srbskih revij

»Srp. Knj. Glasnik« se je v novem letu malo prenovil. Prozo zastopajo Ivo Andrić (»Kod kazana«), Veljko Petrović, Miroslav Krleža (»Scena između gospode Klare i viteza Olivera Urbanca«), ki je s svojo glembajevščino zašel tudi v belgradski književne revije. Pesem je v letošnjem letu šibka. Bogatejši je esejistično-kritični del. Posebno pozornost vzbuja Miloš Crnjanski z obširno in dokumentarno studijo v Shakespearejevih sonetih. Anica Savić Rebac je priobčila zgoščeno studijo o nobelovem laureatu Th. Mannu. Nijla Pržić piše o avtorskem pravu, Milan Bogdanović o Manojlovićevem »Centrifugalnem plesavcu«, S. Popović o književni in etični izobrazbi mladine.

Pravkar je izšla dvema (november-december) šte. »Mislic«, kakor se vidi, zelo kasno. Je pa zelo obsejna (čez 300 strani). Priložnostni članek (Povodom desetogodišnjice »Mislic«) piše urednik V. Zivonjović. Prozo sta oskrbela Borivoje Jevtić (»Pod kamenjarom«) in Milica Janković. Jelena Dimitrijević objavlja več pisem iz Pariza. — Pesmi so slabe. Prevodov je precej (Žgornski, Gide, Trsin). Znanstveno vrednost imajo članki Bogdana Popovića (»Jedan sonet između mnogih«), Dragice Vasića (»Beletistika, revolucionarnog doba«), Dr. Josepha Matla (»O problemu jedne sociologije kulturnog i književnog razvika«), D. Radmilovića (»Flaubert kao stilist«), dr. M. Markovića (»O književnom uspehu«). V celoti bi se »Mislic« še popravila, je ko bi redno izhajala. Pa se je iz prvotnega štirinastrednika sprevrgla v dvo- ali celo tromesečnik!

»Letopis Matice Srpske« v novem letu urejuje Matičin predsednik R. Vrhovac. Revija se je po obsegu zmanjšala. Padla je tudi njena literarna vrednost. Čutili je, da skuša postati popularnejša.

»Život i rad« je tudi v novem letu na dostojni višini. Med pesniki je tudi Slovenec Alojzij Gradnik, ki je zaposlen v Beogradu.

Ostale revije in časopisi ne zaslužijo posebne pozornosti. T. P.

Novi slovenski reviji. »Jutro« napoveduje, da bo konec februarja začela izhajati nova publi- cistična revija »Naša doba«, ki bo seznanjala širše izobraženske kroge s perečimi nacionalno-političnimi, mednarodnimi, socialnimi, gospodarskimi in kulturnimi problemi. Bo bolj informativna in vodilna ko strokovnjaško-znanstvena. Izdajal jo bo konzorcij »Jutro«, na čelu mu g. dr. Kramer. Politična in kulturna usmerjenost revije je s tem dana. — Istočasno bo začela izhajati še druga revija, koje ime pa še ni končno določeno. Usmerjenost te revije bo, če smo prav informirani, slovenska v smislu gojitve samobitne slovenske kulturne tvorčnosti na vseh poljih ter bo po zadržili pokretljivost svobodna tribuna vseh pozitivnih mnenj in nazorov. Krog sotrudnikov se bo rekrutiral v prvi vrsti iz onih kulturnih delavcev, ki jim je postal »Ljubljanski Zvon« prezastarel in strankarsko ozek.

»Leonardo.« Pravkar je izšel prvi zvezek novega italijanskega bibliografičnega mesečnika »Leonardo«. V tesni zvezi z znamenito revijo »Nuova Antologia«, je »Leonardo« samostojen bibliografski del iste, hkrati pa nadaljevanje istoimenskega vestnika ustanove »Leonardo«, ki je pod vodstvom urednika Luigi Russo kritično in informativno spremljal pojave italijanske kulture in njenega prodiranja v svet, naposled pa še nadaljevanja mednarodne bibliografske revije »I libri del Giorno« založbe Fratelli Treves, Milano, ki je koncem preteklega leta prenehala izhajati. — Urednik nove revije Federico Gentile, izdajata jo pa skupno založbi Fratelli Treves in Bestetti e Tumminelli v Milanu. Revija prinaša ocene italijanskih in svetovnih književnih del iz sledečih področij: umetnost, bibliografija, prave in ekonomija, klasična filologija, moderna filologija, jezikoslovje filozofija, geografija, sodobno leposlovje, pesništvo, politika, versivo, zgodovina. Med sotrudniki so izkušeni in priznani italijanski kritiki, pa tudi nekateri mlajši. Dasi ni moči trditi, da bi bili vsi prispevki strogo objektivni, zlasti pa ne tisti, ki obravnavajo politične predmete, je vendar »Leonardo« resen vir informacije in na mnogih poljih slovska izvrstna tolača. »Bollettino bibliografico«, ki je dodan kritičnemu delu in v katerem so navedene važne novosti svetovnega slovska, nikakor ni izrpen, a posreduje čitatelju čim popolnejši pregled važnih slovsstvenih izdaj, z opisom založbe, cen in tehničnimi podatki o posameznih knjigah.

Hoehreiterjevi »Tantum ergo«, ki so bili v zadnjem Glasbeniku priporočeni, bodo še enkrat dostojnoje nastopili in izdejo v prvi polovici meseca marca. Naročniki naj dotle potpiše, delo se jim pošlje svojedobno v prenovljeni obliki. — P. H.

Gospodu A. Z., poročevalcu »Jutra«! V torek, dne 11. t. m., ste priobčili o mojem predavanju obširno poročilo, ki me je močno potrdilo v moji zahtevi, da mora tudi poročevalec in ne samo kritik razpolagati zlasti z »vseimi mogočimi moralnimi in etičnimi vrlinami«, zahteva, ki vas je očitno zelo bodla v vsem predavanju. Vaše poročilo vsebuje neglede na splošno površnost in nestvarnost celo vrsto neresnic, podtikanih in namigavanih, ki jasno pričajo, da mojih izjav (kljub uvodu!) niti v bistvu niti v namenu niste mogli ali pa niste hoteli razumeti. Ker vam v dnevniku ne morem odgovorjati, Vas vabim na javno debato o »Naši gledališki kritiki«, ki se bo vršila v nedeljo 16. t. m. ob 10 dopoldne v zbornici dvorani univerze. Pričakujem zahtro, da se boste ne v mojem osebnem, marveč v interesu naše drame osebno pojavili in se tem moško predstavili s svojim polnim imenom. — Ciril Debevec.

IZPOD GOLICA spisal Slavko Savinšek
Ljudske knjižnice 29 zvezek. — Eden naših najbolj nadarjenih mladit, ki se je vglobil v srce slovenskega kmetijskega naroda, nam v tem v svo drhtečo napetostjo prave ljudske povesti napi- sanem romanu slika krvave boje tih tapcev z oblastmi, odigravajoče se pod Golico ki vzgaja naš nazunaj trpki in grčasti naznolraj pa tako mehki rod Broš 30. vez 42 Din

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarnici« v Ljubljani

ZAKUPODAJA

Klemenčevih travnikov ob Ljubljani
njive ob športnem klubu
vrt pri hiši cesta na Loko 26
itd. se vrši za dobo 3. let v NEDELJO 16. FEBRUARJA t. l. ob 13 uri. Interesenti naj se zbere pri mostu koncem Opekarske ceste

20 Odstotne Kronske Bone

kupuje v okvirju svoje potrebe po 60%
Pučka štediona, Osijek.

Rok je kratek, kdor prej pošlje, bo prodal.
Požurite se!

ELIZABETA MALGAJ

posestnica in gostilničarka

v starosti 59 let, po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, danes, dne 13. februarja, ob 2 zjutraj za vedno zatisnila svoje blage oči.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto ob 10 dopoldne iz hiše žalosti v Gaberskem na farno pokopališče v Trbovljah.
Trbovlje, dne 13. februarja 1930.

Andrej Malgaj, soprog. Ludovik, Franc, sinova. Marija poroč. Štrovs, hčerka.
Alojz Štrovs, zet. Ana roj. Glas, snaha — vsi vnuki, vnukinje in ostali sorodniki.

POJASNILO I

Uso am se naznaniti p. n. javnosti, da govorice, k so se razširile o opustitvi mojega modnega salona s klobuki, ne odgovarjajo resnici. Nasprotno pa bom še povečala za spomladansko sezijo — svojo vedno bogato zalogo damskih klobukov ter v to stroko pripadajočega nakita in s tem zadovoljila okusa vsake dame.

Toliko v vednost cen. damam. — Z oorekovalci pa bom najstrožje postopala.

Marija Götzl, posestnica modnega salona

Ljubljana, Kongresni trg 8

Automobilski klub — Sekcija Ljubljana

potrebuje zanesljivo in natančno moč

za opravljanje poslov prijavljanja in odjavljanja avtomobilov pri raznih oblastih ter za vodenje statističnega in evidenčnega dela v tajništvu kluba. — Prednost imajo vpokojeni uradniki finančne in podobnih strok, ki imajo že tozadavne izkušnje in verziranost. — Samo pisemne ponudbe je nasloviti na: Tajništvo Avtomobilskega kluba v Ljubljani, Kongresni trg št. 1, I. nadst.

PROTIKAŠLJU, PROTI PREHITU

Eucalyptus Menthol Tablete.

najboljše sredstvo proti prehladu, kašlju, bolečinam v vratu in astmi.

Zdravniško priporočeno!

Samoproduktorec

KANOLD D. D.

KARLOVAC

Odlikovana z zlato svetinjo v Kopenhagenu. — Dvora.

donavitelj Njeg. Vel. kraja Švedske in Njeg. kr. vis. prestolonaslednika kraljevine Švedske. — Te po celem svetu slovite tablete

SE DOBIVAJO POVSOD!

TVORNICE:

KOPENHAGEN, GÖTEBORG, WIEN, BERLIN,

NÜRNBERG, ESSEN, MILANO, PRAGA, LESZNO

Direkcija drž. rudnika Velenje nabavi na dan 17. februarja 1930 ob 11 sledeče:

5.000 kg pšenične moke št. 0gg
5.000 kg pšenične moke št. 0g
10.000 kg pšenične moke št. 6
1.000 kg kukuruznega zdroba
500 kg pšeničnega zdroba
100 litrov vinskega kisa
2.000 kg koruze
500 kg rozina
300 kg slanina

Pogoji se dobe pri podpisani. — Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 1266/II.

MALI OGLASI

Vaška drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Prodajalka
izučena v trgovini mešane blaga boljša samostojna moč, želi stalne službe. — Naslov pove oglasni oddelček »Slovenca« pod »Marljiva« 1489.

Kmečko dekle
pošteno, močno, zdravo, vajeno vsakega kmečkega dela, gre služiti radi družinskih razmer z 8 letno deklico za malo plačo. Naslov pove upravo »Slovenca« pod »Pridna dekla« št. 1725.

Službo išče
pridna in vestna absolutventinija trgovskega tečaja. Službo nastopi lahko takoj. Ponudbe pod šifro »Vestna« na upravo »Slovenca« pod št. 1732.

Službodobne

Kolarski vajenec
se vzame v uk pod dobrimi pogoji. Kie. pove uprava lista pod št. 1775.

Modni salon
Marija Götzl, Kongresni trg 8, sprejme takoj več spretnih modistinj.

Agilnega prodajalca

s trgovsko naobrazbo in znanjem deželne jezike se išče za večje podjetje. Reflektant iz živčne stroke inaj, prednost. — Ponudbe pod »Sposoben putnik 28-26« prosijo se na Interreklam d. d. Zagreb, Maravska 28.

Pekovski vajenec
zdrav, pošten, nad 16 let, se sprejme. Enolet. predizobrazba v stroki ima prednost. Pogoji po ustenem dogovoru. Zglasiti se je v pekarni v Florijanski ulici 8, Ljubljana.

Kolarskega mojstra
dobro izurjenega, z vsemi učnimi spricvali, sprejem takoj v dobro službo. Naslov pove uprava pod »Dober kolar« št. 1776.

Vinski potnik
dobro vpeljan, strokovnjak, dobi mesto pri ljubljanski trdnici bodisi s fiksnim plačom ali provizijo. Ponudbe z navedbo zahtevane plače oz. provizije, dosedanjega službovanja in ev. jamstva, naj se pošljejo na naše upravnništvo pod št. 1786.

Kuharico
krepko in zdravo, se sprejme takoj na veleposelstvo v bližini Celia za 10 oseb. — Ponudbe pod »Marljiva« št. 1757 poštneležeče Zalec.

Pouk

Šoferska šola
I. oblast. konc. Čamerik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Stanovanja

Prazno sobo
s posebnim vvhodom išče ta zakonca brez otrok v centru mesta. Ponudbe na upravo Slovenca pod št. 1720.

V najem se odda
v Društvenem domu na Homecu stanovanje s prekrasnim razgledom na bližino in daljino okolice. Do postaje 10 minut. Pojasnila daje župni urad na Homecu.

Sobo
za 1 ali 2 osebi oddam v bližini bolnice. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 1783.

Dvosobno stanovanje
s kuhinjo in pritliklinami, oddam. Poizve se v Svačičevi ul. 7 med 12 in 13.

Meblovano sobo
oddam za 250 Din. Kette Murnova cesta, tretja vila za gostilno Pavšek.

Vnajem

Industrijski lokali
z vodno silo 22 KS, s štirimi prostori in pisarno se oddajo takoj v najem. Istotam se prodaja večja množina sene najbolje vrste. Založnik, Krakovski nasip 26.

Denar

Posojilo 4000 Din
rabim za dobo šestih mesecev; za obresti dam hrano in stanovanje v centru. — Ponudbe na oglasni oddel. »Slovenca« pod »Takoja« št. 1791.

4½% pupilarno varne obveznice
prodam za 60% nominalne vrednosti. Vprašati pri upravnistvu »Merkur«, Ljubljana, Večna pot 5, telefon 3052.

Financiramo
civilno-pravne sodne in odvetniške stroške. — Upravnistvo »Merkur«, Ljubljana, Večna pot 5, telefon 3052.

Terjatve
od najmanjšega do največjega zneska, poedine ali večje partije izterjuje brez vsakega predujema. — Upravnistvo »Merkur«, Ljubljana, Večna pot 5, telef. 3052.

20% kronske bone
kupi in prodaja najugodnejše upravnistvo »Merkur«, Ljubljana, Večna pot 5, telef. 3052.

Vrednostne papirje
srečke i. t. d. kupuje in plača najbolje upravnistvo »Merkur«, Ljubljana, Večna pot 5, telef. 3052.

Objave

Dražba vina!
Ormoška mestna občina bo v nedeljo, dne 16. februarja 1930 ob dveh popoldne v občinski pisarni na javni dražbi prodala 30 hl prvovrstnega sortiranega vina, lastni pridelek iz Vinskega vrha, letnik 1929. Pogoji licitacije se poizvedo v občinski pisarni. — Mestno županstvo v Ormožu.

Razno

Če so se drugi
odvadili kaenja, zakaj se ne bi tudi Vi? Z eno steklenico »Nikoprost«, ki stane 56 Din, se boste lahko takoj odvadili! — Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega 17.

Posestva

Posestvo
v Starem trgu, četrt ure od mesta Slovenjgradca, s 30 iohi zemljišča, njive in travnikov in nekaj gozda, nova stanovanjska hiša, ena vila novo gospodarsko poslopje, kozolec, mlin in žaga na francoski turbin, lastna elektrika, zelo primerno za lesno trgovino, poceni napredni radi selitve. Natančne informacije daje Simon Vertnik v Starem trgu, pošta Slovenjgradec, in Gremij trgovcev v Slovenjgradu.

Enodružinsko hišo
v Spodnji Šiški, blizu farne cerkve, kupim. Ponudbe z navedbo cene in lege na naslov: A. M., poštne ležeče, Ljubljana št. 7. Posredovalci izključeni!

Prodajam posestvo
zaradi starosti, obstoječe iz dveh hiš, gostilne, trgovine, gospod. poslopj, polja, vinograde, gozda. Električni razsvetljavi, 10 minut od postaje. Cena 400.000 Din. — Steblovnik Antonija, Rečica ob Paki.

Majhno hišico
s shrambami, na periferiji ali blizu Ljubljane, kupim takoj. — Ponudbe upravi pod »Majhna hišica«.

Kupimo

20% kronske bone
kupi najkulantnejše po dnevni ceni Prometna bančna družba, Maribor, Cankarjeva 14.

Ogije in trame
vsake količine — kupuje stalno trdnika škrbec & Bartol Ljubljana Miklošičeva cesta 6.

Sode
od jedilnega in strojnega olja, vsako množino kupim. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1419.

Obroče
za sode, 45 mm širine, vsako množino, kupim. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 1418.

Drobilec
za kamenje, rabljen, dobro ohranjen, se išče. — Ponudbe z navedbo tvorniške znamke, velikosti in skrajne cene na upravnistvo tega lista pod »Grazmoz« št. 1743.

Vinsko pumpo
dobro ohranjeno, s cevmi ali brez njih, kupimo. Ponudbe na upravo lista pod »Pumpa« št. 1787.

Prodajmo

Puhasto perje
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čist beli pub kg po 300 Din — L. Brozović Zagreb Ilica 82. Kemična čistilna perla.

Železniška

restavracija in hotel
s celotnim inventarjem ceno naproday Poljanila daje lastnik Peter Foral, hotel »Šumadija«, Vel. Bečkerek, nasproti postaje Begej.

Obrt

Dežne plašče
za dame in gospode pelrine za dečke in odrasle, tople podloge k dežnim plaščem itd. kupite najbolje v specialni trgovini Jancigaj, Tavčarjeva (Sodna) 1 nasproti ti karvarne »Evropas«.

Prijatelj
dobrega cvička, obiščite gostilno pri Komidarju v Udmatu.

Vezenje
nevestinih oprem, zaves, pregrinj, najcenejše in najfinije Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. — Entlanje, azuriranje, predtiskanje takoj.

COKO-BANANE SO SLASTNE!

Koruzo za krmo
oddam najceneje velitrgovina žita in mke A VOJK, Ljubljana Resljeva cesta 24.

OGLAŠUJTE V SLOVENCU

Častitim gospodom duhovnim sobratom, sorodnikom in znancem naznanjam, da je prečastiti gospod

Matija Karba

duhovni svetovalec in župnik v Zrečah

danes ob pol 3 boguvdano zaspal v Gospodu po dolgi bolezni v 79. letu svojega življenja.

Pogrebno opravilo bo v petek, dne 14. februarja ob 10. Zreče, dne 12. februarja 1930.

Albert Pravst, kaplan.

HRANILNICA IN POSOJILNICA V ZREČAH javlja vsem svojim članom in prijateljem, da je danes njen soustanovitelj in vnet zadružni delavec, prečastiti gospod

Matija Karba

duhovni svetnik in župnik v Zrečah

v 79. letu svoje starosti umrl in odšel po plačilo; pogreb bo v petek ob 10.

Ohranimo zadružnemu delavcu prijateljski spomin!

Zreče, dne 12. februarja 1930.

Načelstvo in nadzorstvo.

Vsem sorodnikom in znancem naznanjamo, da je Vsemočni k sebi poklical gospodično

MARIJO ŠILC

danes zjutraj, 13. februarja 1930, prevideno s sv. zakramenti, staro 49 let. — Pogrebno opravilo bo v soboto ob 8 zjutraj. Smartno pod Šmarno goro, dne 13. februarja 1930.

Matej Šilc, brat. — Rezi Šilc, sestra.

Jan. Léser, župnik — stric.

Potrta globoke žalosti naznanjava, da je naš iskreno ljubljani, edini sin, gospod

JOSIP ŽIBERNA

komisar finančne kontrole in rez. poručnik

dne 12. t. m. po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v soboto dne 15. februarja 1930 ob ½5 popoldne iz hiše žalosti, Stari trg 34, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 13. februarja 1930.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

Pierre L' Ermite: 75

Žena z odprtim očmi

Vse tri so nato izdelale bojni načrt, čigar prva točka se je glasila: za ves dan treba oditi v boulognski gozdič... Tam bo kosilo na prostem. In Roger bo obveščen šele pozno zvečer, tako da mu ne bo moč goče dvigniti denarja na knjižico.

Sicer pa — bo li njegov neznočni plamen, njegov slamnati ogenj, sploh prenesel to trdo denarno preizkušnjo, ki je dovolj značilna in ki... morda niti ni poslednja?

Zenske so se oblekle, vzele svoje šivanje in mimogrede nakupile nekaj živil za izlet...

»Kako je škoda, da moram zdaj v zatohlo pisarno!« je tožila Valentina.

»Saj ni treba iti!« je odgovorila mati.

»Misliš?«

»Seveda mislim...!«

Zares, bil je prekrasen, topel in jasen jesenski dan... eden tistih dni, ko se človeku zdi, da sije solnce v slovo, preden se umakne zimi.

Mala strojepiska je gledala v nebo, na ulico, opazovala radostno svetlobo... in se odločila:

»Predvsem — ugotovim, da sem že presneto zakasnila. To se pravi: pošljem pošto tistemu bebecu, svojemu predstojniku... Natvezem mu, da me boli glava...«

»Nič lažjega kot to!« je rekla mati.

»Kar pogumno dalje!« je zaključila sestra.

Nekaj minut pozneje je klicala na pločniku zbrana družina Maude-vozniku:

»Hilro v boulognski gozdič!«

Ker pa je krenil vozač po ulici des Abbesses, da bi po ravni poti prišel do boulevardov, mu je zaklicala Valentina:

»Obrnite takoj v Houdonovo ulico!...«

»Saj razumeš,« je razlagala svoji materi, »malo je manjkalo, pa bi se bile vozile naravnost pred hotelom!... Kdo bi jima utekel! Vrgli bi se na nas, kakor siromaštvo z vsemi silami grabi po bogastvu!«

Medtem sta šteli teta Cecilija in Rolanda poslednje okrogle... Teta je bila vtaknila v enega izmed treh žepov v suknjo bankovec za sto frankov in svetinjico svetega Benedikta. Oboje je bila pripela z angleško zaponko.

Sveti Benedikt, patron popotnikov, je zvesto ohranil bankovec, ki je bil sicer nekoliko zmečkan, sicer pa nedotaknjen.

Rolandi je ostalo dvesto deset frankov lastnih prihrankov.

Preiskali sta od vrha do tal svojo prtljago in izkopali sta še dva in dvajset frankov ter pet in sedemdeset centimov. Torej sta imeli še 332 frankov in 75 centimov.

S tem denarjem bi se bili mogli vrniti v Noirmoutier... če bi ne bilo treba plačati hotelskega računa.

Toda treba je bilo še poravnati račun v hotelu! Koliko neki bo znašal?

»Kaj meniš, Rolanda, koliko bo?«

»Nimam pojma, tetka. Zaneslo naju je v to hišo kakor vihar, ne da bi bili imeli časa, da se domeneva glede cene... Oh... te ženske! Čim bolj premišljujem, tem bolj se mi zdi njih početje nesramno!«

»Ne pozabi, da si bila davi pri svetem obhajilu!«

»Ne pozabljam. Vendar mi niti dobroti ne more zapovedati, da vidim belo, kar je črno... in črno, kar je belo. Ne obsojam tistih žensk, ampak obsojam njih obnašanje... In to, ponavljam, je vse obsodbe vredno!... Vratar nam bo računal tudi tisti dan, ko sva dospeli... To bi bilo za tri dni... Najina soba je prilično lepa... Jedli sva po jedilnem listu...

Računam torej da bo zneslo vse skupaj okroglih dvesto frankov. Ostalo bi nama torej v tem slučaju še 132 frankov 75 centimov in kar imava dragocenosti.

»Z dragocenostmi nikar ne računaj. Če bi jih poskusili prodati, naju bi še zaprli!...«

»Nikar ne pretiravajte!«

»Oh, ne rečem dvakrat, da bi se to ne zgodilo!«

»Mika me, da bi pozvonila in prosila račun. Vse-kakor bi bilo bolje vedeti, pri čem smo.«

Rolandi še ni bilo treba potruditi se do zvonca. Tisti hip je potrkala sobarica in prinesla na krožniku dolgo polo, ki je bila do tretjine popisana.

»Prinesla sem računček...« je dejala kratko.

»Prav... Dajte sem!«

Rolanda je najprej pogledala skupni znesek. Zapisano je bilo pod črto 319 frankov 80... Kri ji je šinila v glavo in pred njenimi očmi so plesale številke... cena za sobo z dvema posteljama... pe' obedov... predjužniki... dvakrat čaj... dve kope... postrežba itd.

Nato je pogledala še teta Cecilija račun. Toda ta je bila že itak vsa iz sebe...

Videla je, kako je spravila nečakinja skupaj bankovce, ki sta jih bili pravkar sešteli. Rolanda našteje 319 frankov 80... jih položi na krožnik vzame račun ter ga spravi.

»Plačilo še ni potrjeno...« je pripomnila sobarica uslužnejše.

»Tako? Potem odnesite račun in ga prinesite potrjenega...« je rekla Rolanda in vzela denar nazaj.

»Zakaj ste vzeli denar nazaj?«

»Zato.«

»Ali mi ne zaupate?«

»Zadosti imam že Pariza, da vem, kako mora biti tu človek previden!...« je odvrnila Rolanda, ki je postajala divja.

»Ljudska knjižnica« in založništvo Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 27. zvezek: Pregledi OTROCI SOLNCA 24 Din, 28. zvezek: Hagard, KLEOPATRA 28 Din, 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE 30 Din, 30. zvezek: Doyle, 30 zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE 28 Din, 31. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET 24 Din, 32. zvezek: Reinmichl, ZAGORSKI ZVO. NOVI, in dr. Slavici, NA SINAJ.